

ת"פ 14395/06/21 - מדינת ישראל ואח'... נגד נסים מזרחי, חן שקלובר, גילתק תקשורת פרוייקטים (2002) בע"מ - נדונה, עמנואל טדג'יאב, ואח'...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 14395-06-21 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח' 18 אוגוסט 2022

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיא

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה

על-ידי ב"כ עו"ד כוכבית קלדרון, עו"ד ניר ויינטרוב, עו"ד נועה ברח"ד

נגד

הנאשמים

נסים מזרחי

חן שקלובר

גילתק תקשורת פרוייקטים (2002) בע"מ - נדונה

עמנואל טדג'יאב

א.י. אר שרותי ניהול עלויות בע"מ

משה כהן

על-ידי ב"כ עו"ד אלעד רט

עמוס מנחם - נדון

גזר דין - נאשם 6

כללי

1. הנאשם 6 (להלן - הנאשם) הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין תשל"ז-1977; עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין ועבירות של פעולות ברכוש אסור במטרה להסתיר את מקורו ואת זהות בעלי הזכויות בו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

2. במסגרת הסדר הטיעון שגובש בתום הליך גישור, תוקן כתב האישום, הנאשם הודה והורשע, וסוכם כי התביעה תגביל עתירתה לעונש של 12 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס, בעוד הסנגור יוכל לטעון באופן חופשי ביחס לכל רכיבי הענישה.

בפועל, במהלך הטיעונים לעונש, טען הסנגור כי ניתן להסתפק במקרה דנן בהשתתפות עונש מאסר בן מספר חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נלווים.

3. למען השלמת התמונה העובדתית, יצוין כי עניינם של נאשמים נוספים הסתיים בדרך של הסדר טיעון, כמפורט להלן:

בעניין נאשם 7 - הוצג הסדר טיעון שגובש בתום הליך גישור שנערך בפני כב' השופט טרסי מבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (עוד טרם העברת התיק לבית המשפט המחוזי בתל-אביב), בגדרו הורשע נאשם 7, באישום בעל קווים דומים לאישום בו הורשע הנאשם שבפניי, ובעבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין ומסירת מידע כוזב, לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון. במסגרת הסדר הטיעון סוכם כי תישמע עתירה מוסכמת להטלת עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נלווים לחילוט, ובית המשפט אימץ את העתירה וגזר את הדין בהתאם לה.

בעניין רפאל קטן, מעורב אחר בפרשה נגדו הוגש כתב אישום נפרד (ת"פ 40280-06-21), גובש הסדר טיעון במסגרתו נשמעה עתירה מוסכמת להשתת עונש של 9 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נלווים. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד קיבל את כתב האישום המתוקן, הרשיע את הנאשם, ואמור לגזור את דינו בחודש ספטמבר 2022.

עובדות כתב האישום המתוקן

4. כתב האישום המתוקן מתאר פרשה מורכבת ומסועפת, ומחזיק חמישה אישומים, כאשר רק אחד מהם (אישום מס' 4) רלוונטי לעניינו של הנאשם והתרחש בשנת 2017. לאור האמור, ומטבע הדברים, אסתפק בתיאור תמציתי של הפרשה וחלקו של הנאשם.

האישום המיוחס לנאשמים 4 - 7, מתאר סיכום משותף של נאשמים 4 ו- 6 להגדיל בכזב את היקף העבודה הנדרשת, בשני פרויקטים (בח"א 21 ומחנה נפתלי) עליהם פיקח נאשם 4 מטעם משרד הביטחון, ומתוך כוונה לחלק ביניהם את התשלום העודף. הנאשם כיהן בתקופה הרלוונטית כמנהל פרויקטים באזור הצפון, בחברת "גילתק" (נאשמת 3), וכחלק מתפקידו היה אמור למלא אומדנים וכתבי כמויות של שני הפרויקטים.

במסגרת פרויקט בח"א 21, הגיש הנאשם אומדן כוזב וכתב כמויות מוגדל, בעוד נאשם 4 אישר מסמכים אלה, ובכך הביא להעברת התשלום עבור הפרויקט. בהמשך, פנה נאשם 4 לנאשם 7, וביקש ממנו להוציא לגילתק חשבוניות הכוללות פרטים כוזבים ולהעביר את הכספים לידו. נאשם 4 הבטיח לנאשם 7, כ- 10% מהכספים אותם יעביר. בסעיף 157 לכתב האישום מפורטות מספר פעולות אשר בוצעו על-ידי המעורבים השונים, אך הרלוונטיות לענייננו היא פעולת אישור החשבוניות של נאשם 7 על-ידי הנאשם, וזאת בסך של 58,500 ₪.

במסגרת פרויקט מחנה נפתלי, פעלו המעורבים באופן דומה, כאשר נאשם 6 הגדיל את האומדן בכתב הכמויות ב- 86,000 ₪, בעוד נאשם 4, במסגרת תפקידו כעובד ציבור, אישר את האומדן וכתב הכמויות,

ובהתאם לכך אושר התשלום. בהמשך, הנפיק נאשם 7 חשבונית כוזבת לגילתק, אותה העביר לנאשם, וקיבל ממנו בהמחאה המחאה של גילטק בסך 47,683 ₪, אותה הפקיד בחשבון הבנק האישי שלו. בהמשך, ביצע נאשם 7 פעולות מרמה נוספות.

חשוב לציין כי פעולותיו של נאשם 7 על-פי כתב האישום המתוקן שנמצא בפניי (והוגש בענייניו של נאשם 6), מתוארות באופן שונה בכתב האישום שהוגש בענייניו, והוביל כאמור, לעתירה עונשית מוסכמת בדמות של 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים

5. התובע, עו"ד ויינטרוב, התייחס בטיעוניו לחומרתה הכללית של הפרשה, ובאופן קונקרטי - לחומרת מעשיו של הנאשם. נטען כי במקרה דנן, קיים צבר של נסיבות מחמירות, ובהן היקף העבירה, מעורבותו של עובד ציבור (נאשם 4) וביצוע עבירות נוספות המהוות עבירה על-פי חוק איסור הלבנת הון. התובע עמד על הפגיעה בערכים המוגנים, תוך הדגשת שלילת יכולתו של משרד הביטחון לבצע התקשרויות ראויות כלכלית, ולהקצות את משאביו בצורה מושכלת. פגיעה זו הובילה, כך לשיטת התביעה, לפגיעה נוספת, שכן פעולות הנאשמים גרמו לשלילת יכולתו של משרד הביטחון להקצות את אותם כספים שנלקחו ממנו במרמה, לטובת מטרות ראויות אחרות. באשר לעבירות הלבנת ההון, הוסבר כי אלה מבוססות על החובה למנוע מהעבריינין אפשרות ליהנות מפירות העבירה, ואף לצורך שמירה על יציבותה ותקינותה של המערכת הפיננסית. התובע הגיש פסיקה, והתייחס, בין היתר, לפער בין עתירת התביעה בענייניו של נאשם 7 לבין ענייניו של הנאשם.

על יסוד כלל טיעוניו, סבר התובע כי יש לקבוע מתחם הנע בין 12 חודשי מאסר ל- 22 חודשי מאסר, ולמקם את הנאשם בתחתית המתחם, נוכח שיתוף הפעולה עם המשטרה, נטילת האחריות, העדר הרשעות קודמות וחסכון בזמן ציבורי. עוד עתר התובע להשתתף מאסר מותנה וקנס שיבטא את חומרת העבירה, ולא יפחת מ-35,000 ₪.

6. הסנגור, עו"ד אלעד רט, ציין כי חרף חומרת הפרשה, ולצורך קביעת העונש המתאים, יש לבחון את מעשיו הקונקרטיים של הנאשם, ובהקשר זה, ציין כי הנאשם לא הרוויח מהמעשים דבר וחצי דבר, וגם סכום שאמור היה לקבל בסך 15,000 ₪, לא התקבל בסופו של יום. עוד צוין כי היקף הלבנת ההון המיוחס לכל הנאשמים בצוותא, באישום הרלוונטי, עומד על כ- 140,000 ₪ - סכום שאינו דומה לסכומים המשמעותיים המאוזכרים בפסקי הדין שהוגשו על-ידי התביעה. עו"ד רט הסביר כי הנאשם לא היה מחולל האירוע, לא שימש דמות מרכזית בו, ואף אם מדובר במבצע בצוותא על-פי דיני השותפות, הרי שחלקו המהותי קרוב מאוד בחלקו של המסייע לדבר עבירה. חלק מטיעוני הסנגור הוקדש להשוואה בין ענייניו של הנאשם לענייניו של נאשם 7, כאשר לשיטת הסנגור, מדובר בשני נאשמים שביצעו מעשים דומים, ואף אם ניתן היה לקבל את עמדת התביעה בדבר היותו של נאשם 7 מעט חמור יותר, הרי שאין בעמדה זו כדי להצדיק את אותו פער בעתירה העונשית שבין עונש מאסר של 4 חודשים

לריצוי בדרך של עבודות שירות (כפי שהוסכם בעניין נאשם 7) לבין עונש מאסר בן 12 חודשים לריצוי מאחורי סורג וברית.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הסנגור הדגיש כי מדובר בנאשם בן 60, נשוי, אב לשלושה ילדים, שירת שירות קבע משך שנים רבות עד יציאתו לגמלאות בפברואר 2007, שאז החל לעבוד במספר חברות בתחום הפרטי, כאשר בשנת 2009 החל לעבוד בחברת "גילתק". הנאשם לא נשא תפקיד ניהולי משמעותי בחברה והשתכר שכר זעום הפחות משכר המינימום שנועד להעסיקו בתקופת הפנסיה. הסנגור תיאר כי מיום פתיחת החקירה נעצרו חייו של הנאשם מלכת, ומעבר לתקופת המעצר, יש לראות את התקופה הכוללת בת חמש השנים, ככזו בה עובר הנאשם עינוי דין של ממש. הנאשם קיבל אחריות מלאה על מעשיו, חסך הליך משפטי ארוך ומורכב, והוסבר כי יש מקום לעודד נאשמים לקבל אחריות על מעשיהם.

דיון והכרעה

7. בחנתי את טיעוני הצדדים, את הפסיקה שהוגשה, ונתתי דעתי להשלכה של הסדר הטיעון שנעשה בעניינו של נאשם 7 על עניינו של הנאשם. לאחר שעשיתי כל אלה, הגעתי למסקנה כי יש מקום להשית על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ללא ניכוי תקופת המעצר (כשבועיים) וזאת לצד מאסר מותנה וקנס. משאמרתי דברים אלה, אמרתי כי הרף התחתון של המתחם, במקרה דנן, צריך לעמוד על 9 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות.

אין חולק בדבר הערכים המוגנים שנפגעו, כפי שזו תוארה על-ידי התובע, ובהקשר זה ראיתי לאמץ את התיאור באופן מלא. יחד עם זאת, דומני כי עוצמת הפגיעה (במובחן מעצם הפגיעה) אינה נמצאת ברף המחייב השתתפות מאסר מאחורי סורג וברית, וניתן להסתפק בהעמדת הרף התחתון של המתחם על 9 חודשי מאסר.

מסקנתי זו מבוססת על הנימוקים הבאים:

(א) הנאשם לא היה יוזם ומחולל האירוע - אין חולק כי חלקו של הנאשם על-פי כתב האישום המתוקן עולה כדי מבצע בצוותא, אולם לא נשמעה טענה כי יש לראות בנאשם כיוזם או מחולל האירוע. הלכה למעשה, וכך עולה מכלל הנתונים שהובאו בפניי, הנאשם מעורב באישום אחד בלבד מתוך כלל אישומי הפרשה, ואין חולק כי הוא לא האדם שהגה את התכנית העבריינית, לא מי שפעל באופן נמרץ לקדמה, ולא מי ש"קשר בין הקצוות" ודאג לתיאום ולקידום התכנית.

(ב) חלקו הפוטנציאלי של הנאשם ב"רווחי התכנית העבריינית" - עיון בסעיף 161 לכתב האישום המתוקן, מלמד כי הרווח אותו היה אמור להפיק הנאשם מחלקו בתכנית העבריינית, עמד על 15,000 ₪. ביחס להיקף הפרשה, וגם מבחינה אובייקטיבית, מדובר בסכום נמוך ביותר, ויש לראות בו כאינדיקציה ברורה

למעמדו האמיתי של הנאשם, וממילא כנתון המשליך על מתחם העונש ההולם.

(ג) בפועל, הנאשם לא גרף לכיסו רווח כלשהו - אין חולק כי על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, תכנית המרמה הניבה רווחים למבצעה, וברור כי יש לכך השלכה על מתחם העונש ההולם. יחד עם זאת, ואף זה שיקול שיש לשקול במסגרת קביעת המתחם, יש ליתן את הדעת לעובדה כי גם חלקו של הנאשם באותם רווחים, מעבר להיותו נמוך, נותר במישור הפוטנציאלי, שכן בסופו של יום, חלק זה לא הועבר אליו.

(ד) השלכת הסדר הטיעון שנעשה עם נאשם 7 - השוואה בין עניינו של הנאשם לעניינו של נאשם 7, מגלה כי עניינו של הנאשם חמור יותר, ובהקשר לטיעון זה, אני נכון לקבל את עמדת התביעה. יחד עם זאת, סבורני כי מדובר בפער מצומצם ברמת החומרה, שאינו יכול להחזיק על כתפיו "קפיצת מדרגה כפולה" בענישה, דהיינו - הן לעניין אורך תקופת המאסר והן לעניין אופי הריצוי. מתן משקל לכלל אחידות הענישה, ועריכת התאמה מדויקת בין הסדר הטיעון שנערך עם נאשם 7 לעונש המתאים לנאשם שבני כעת, צריכה להוביל, כך לשיטתי, להחמרה משמעותית בתקופת עבודות השירות, אך לא בדרך של ריצוי תקופה דומה מאחורי סורג וברח.

(ה) על רקע הסדר הטיעון שנערך עם נאשם 7, שהוא בבחינת רף ענישה קונקרטי בתיק זה, דומני כי יש ליתן משקל מוגבל לפסקי הדין הנוספים שהוגשו על-ידי הצדדים לצורך קביעת המתחם. לפיכך, אסתפק בכך שאציין כי ברובם המכריע של פסקי הדין, בוודאי אלה שהוגשו על-ידי התביעה, דובר היה במחוללי עבירה או בסכומי מרמה משמעותיים יותר או בסכומי הלבנת הון משמעותיים יותר. אין בכל אותם מקרים שהוגשו, מקרה העוסק בנאשם שאינו מחולל האירוע, והרווח הפוטנציאלי אותו היה צריך להפיק היה בסכום נמוך, וממילא התברר בסופו של יום, כי אף סכום זה לא הועבר אליו.

כך לדוגמא, בעניין ת"פ 7041-03-14 מדינת ישראל נ' אלון (14.1.2015) שם הנאשם היה מחולל העבירה, והורשע לצד עבירות מרמה וזיוף, גם בקשירת קשר לביצוע פשע.

כך לדוגמא, בעניין ת"פ 37902-10-14 מדינת ישראל נ' גרנט (11.5.2017) שם הנאשם היה מחולל העבירה, והורשע בארבעה אישומים, אשר תיארו קבלת כסף במרמה מהמוסד לביטוח לאומי.

כך לדוגמא בעניין ע"פ 12450/14 סלאח נ' מדינת ישראל (29.12.2014) שאף שם היה הנאשם מחולל העבירה, והורשע באישום מרובה פריטים, הכולל מאות מקרים של שימוש במסמך מזויף, שבועת שקר, וניסיון לקבל דבר במרמה.

באותו אופן אתייחס גם לפסיקה שהוגשה בהיבט הלבנת ההון, ואציין כי סכום הלבנת ההון בעניינינו רחוק מרחק ניכר מרובם של סכומי הלבנת ההון שנדונו בפסיקה שהוגשה.

8. על יסוד הנימוקים שפורטו, וכפי שציינתי לעיל, ראיתי להעמיד את מתחם העונש ההולם ברף התחתון שלו על 9 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, וברף העליון על 22 חודשי מאסר.

9. נתתי דעתי לכל אותם נתונים שהעלה הסנגור ביחס לקביעת העונש המתאים, ובהינתן העובדה כי אין חולק, גם לשיטת התביעה, כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, אפרטם בתמצית בלבד:

(א) הנאשם קיבל אחריות על מעשיו כבר במהלך החקירה, ובהמשך בבית המשפט. יש בהתנהלות זו כדי ללמד על הפנמת הפסול במעשים, וממילא אף להוביל לחיסכון בזמן ציבורי, על כל המשתמע מכך.

(ב) אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות והתנהלותו לאורך השנים הייתה נורמטיבית, תוך שהוא תורם לביטחון המדינה כאיש צבא קבע.

(ג) בשים לב להיקף ומורכבות הפרשה, לא ניתן לומר כי התנהלות התביעה הייתה איטית באופן המצדיק הקלה בעונש מבחינת "חלוף הזמן". יחד עם זאת, ברור כי פרק זמן של חמש שנים ממועד החקירה ועד מועד גזר הדין, גם אם מבחינה אובייקטיבית הוא מוצדק ואינו חריג, הוא משמעותי מזווית ראייתו של הנאשם, ובהקשר זה ניתן לקבל את הטענה בדבר התקופה הקשה אותה עבר הנאשם משך השנים האחרונות.

(ד) נתתי דעתי לנתוניו האישיים של הנאשם כפי שאלה עלו בטיעון הסנגור.

10. לאור האמור לעיל, ראיתי להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות אשר יבוצעו במרכז קליטת "תפוז" ברח' העליה 78 נהריה. הנאשם יתייצב במשרדי הממונה על עבודות שירות ביום 6.9.22 בשעה 09:00 לצורך ריצוי עונשו. הובהר לנאשם כי היה ויפר את הכללים הנהוגים אצל הממונה על עבודות שירות, לממונה הסמכות להמיר את תקופת המאסר במאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 6 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך ₪ 25,000 אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.1.23 ועד לסיום התשלומים, או 50 ימי מאסר תמורתו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו יועמד הקנס לפירעון מלא ויועבר לטיפול המרכז לגביית קנסות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום כ"א אב תשפ"ב, 18/08/22 במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיא